

Zlata Rokošec

Pravni fakultet, Studijski centar socijalnog rada, Sveučilište u Zagrebu, Hrvatska
rokosec.zlata@gmail.com

Prikaz četvrte hrvatske konferencije o superviziji

14. - 16. ožujka 2018. godine, Opatija

„Supervizija za suvremene prakse”

„Supervizija za suvremene prakse” naziv je četvrte hrvatske konferencije o superviziji održane od 14. do 16. ožujka 2018. godine u Opatiji. Organizator je Studijski centar socijalnog rada Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a suorganizatori Hrvatsko društvo za superviziju i organizacijski razvoj, Društvo za psihološku pomoć te Agencija za odgoj i obrazovanje. Pokrovitelji su bili: Ministarstvo demografije, obitelji, mladeži i socijalne politike te Grad Zagreb. Posebnost ove konferencije je svečano obilježavanje 20 godina od osnutka Hrvatskog društva za superviziju i organizacijski razvoj. Na konferenciji je sudjelovalo više od 250 sudionika iz različitih sustava, ponajprije sustava socijalne skrbi, zatim obrazovanja, zdravstva, pravosuđa te nevladinih organizacija.

Ciljevi konferencije su bili: analizirati postignuća i izazove u provođenju supervizije i razvoju obrazovanja za superviziju u Hrvatskoj, zatim razmijeniti iskustva između supervizora, supervizanata i rukovoditelja u socijalnoj skrbi, obrazovanju, ustanovama i udrugama civilnog društva koji neposredno rade s korisnicima te pružiti najnovije spoznaje o vještinama, metodama rada, teorijskim modelima djelovanja i etičkim dilemama u superviziji. Osim o tzv. „klasičnim temama”, na konferenciji je bilo govora i o nekim novim temama kao što su multikulturalnost u superviziji, supervizija pomagača koji rade s migrantima, novi oblici supervizije u sustavu socijalne skrbi, mogućnosti supervizije pomagača/asistenata u nastavi te supervizija i suvremene tehnologije.

U tri dana održano je niz plenarnih predavanja, usmenih izlaganja, iskustvenih radionica te okruglih stolova. Svaki dan je započeo plenarnim predavanjem nakon kojega su uslijedile paralelne aktivnosti, odnosno paralelno su se održavale iskustvene radionice, usmena izlaganja i okrugli stolovi, a sudionici su ih polazili sukladno svojim interesima i željama.

Plenarna predavanja su održali domaći i strani stručnjaci iz područja supervizije. Prvo plenarno predavanje održala je Marina Ajduković sa Studijskog centra socijalnog rada,

Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagreba i govorila o potrebi promjene načina vođenja supervizije u svijetu koji se mijenja kroz uspostavljanje ravnoteže između profesionalne odgovornosti i promicanje promjena u organizacijskom okruženju u smjeru kulture profesionalnog dijaloga. Uslijedila su dva predavanja: prvo je bilo vezano uz superviziju u inkluzivnom obrazovanju, a drugo se odnosilo na ljepote i zamke kreativnih tehnika u superviziji. Ljiljana Igrić iz Centra inkluzivne potpore „IDEM” predstavila je rezultate kvalitativnog istraživanja koji su potvrdili važnost supervizije pomoćnika u nastavi za utvrđivanju njihove uloge i mjesta pomoćnika korisnicima u nastavnom procesu. Jasenka Pregrad iz Gestalt centra „Homa” govorila je o primjeni kreativnih tehnika u superviziji koje se očituju u poruci korisnicima da ih prihvaćamo takvima kakvi jesu, dok zamke mogu biti zloupotreba kreativnih tehnika što se često zna dogoditi studentima supervizije na njihovu razvojnom putu.

U prijedodnevnom satima drugoga danu konferencije, plenarno predavanje o Relacijskoj, emocijama usmjerenoj superviziji održala je gošća iz Slovenije, Tatjana Rožič sa Fakulteta za psihoterapijske znanosti Sveučilišta Sigmund Freud u Ljubljani. U izlaganju je bilo riječi o „odnosnosti” u superviziji između supervizora i supervizanta, gdje supervizant nije onaj koji samo uči od supervizora, već u tom odnosu ima mjesta i za emocije, ranjivost, razotkrivanje, iskrenost, poštovanje, usklađivanje i uzajamnost. Nakon predavanja, sudionici su birali žele li sudjelovati na radionicama ili usmenim izlaganjima koja su se odvijala paralelno.

Prvi set usmenih izlaganja održalo je nekoliko izlagača. Mirela Skelac je govorila o superviziji kao poticaju za razvoj komunikacijskih vještina, zatim su iz različitih perspektiva i različitih sustava govorile Dea Ajduković, Lucijana Rupić Krstić, Tatjana Vlašić o povjerenju u superviziji: perspektivama djelatnika iz različitih sustava. Renata Sever je govorila o korištenju paralelnih procesa u metodičkoj superviziji, a mogli smo čuti i o iskustvu iz susjedne Srbije koju je predstavila Katarina Milenković temom Supervizija u socijalnom radu u Srbiji.

U drugom setu usmenih izlaganja imali smo prilike čuti o superviziji kao nadstandardu u djelatnosti dječje i adolescentne psihijatrije od djelatnica Psihijatrijske bolnice za djecu i mladež, Vlatke Boričević Maršanić, Ljiljane Karapetrić Bolfan i Davorke Šarić. Maša Žvelc, sa slovenskog Instituta za integrativnu psihoterapiju i savjetovanja otkrila nam je koja su to tzv. prikriivanja u superviziji - iskustva supervizora i supervizanata. Tomaž Vec, sa slovenskog Pedagoškog fakulteta govorio je o Grupno-dinamičnim procesima u supervizijskoj grupi. Na kraju je Vlasta Rudan, djelatnica Psihijatrijske bolnice za djecu i mladež približila sudionicima superviziju individualne psihoterapije u dječjoj psihijatriji.

U trećem setu usmenih izlaganja imali smo priliku čuti iskustva supervizijskog putovanja u Ukrajinu koja su izložile Kristina Urbanc i Maja Laklija sa Studijskog centra socijalnog

rada Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, te Zdenka Pantić iz Savjetovališta Erjena i Višnja Matić iz SOS sela Ladimirevci. Nadalje i Iva Branković je govorila o superviziji u Srbiji -iskustvima, izazovima i mogućim pravcima razvoja. O socio-kulturnim različitostima u supervizijskom kontekstu mogli smo ponešto saznati od Vanje Branica sa Studijskog centra socijalnog rada Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

U paralelnim radionicama produbilo se ono o čemu se govorilo na predavanjima, pa je tako Jasenka Pregrad vodila radionicu pod nazivom Upotreba kreativnih tehnika u superviziji - cilj, svrha, kontekst u kojoj su mogli sudjelovati supervizori i studenti supervizije. Svi sudionici su imali priliku iskusiti dramsku superviziju pod stručnim vodstvom Zdravka Bokulića i Mirjane Šimunović-Škunca.

Nakon stanke, u popodnevnom terminu slijedio je bogat program. Počeo je plenarnim predavanjem gostiju iz Austrijskog odjela za sociologiju, Wolfganga Knopfa i Eve Flicker koji su govorili o potrebi za razumijevanjem dinamike unutar organizacija za supervizore i trenere.

Nakon toga su se odvijale paralelne aktivnosti; usmena izlaganja, paralelne radionice te paralelni okrugli stolovi. Usmeno izlaganje o temi Supervizija grupne psihoterapije adolescenata imale su Ljiljana Karapetrić, Majda Grah i Davorka Šarić iz Psihijatrijske bolnice za djecu i mladež. Iskustva psihodramske supervizije predstavili su Zdravko Bokulić i Mirjana Šimunović-Škunca, dok su nam Jasna Veljković i Anita Burgund-Isakov približile primjenu psihodrame kao metode grupnog rada u obuci iz supervizije. Na kraju smo mogli čuti o tome kako raste i razvija se jedna intervizijska grupa o čemu su govorili Tončica Božić, Kristina Urbanc, Maca Cicak, Ljiljana Rogić Šneperger, Stanislava Jenić, Ružica Korov, Valentina Cindori, Damir Vrček, Davorka Grbac Plavšić i Ivana Vlahek Teskera.

U radionici koju su vodile Ljerka Tuđa-Dražinec, Vesna Orač i Sanda Lovrić Rupčić mogli su sudjelovati svi sudionici Kongresa, a tema je bila Metodska supervizija - iskustva i perspektive. U isto vrijeme se odvijala radionica na kojoj su mogli sudjelovati samo supervizori i studenti supervizije, a vodili su ju Eva Flicker i Wolfgang Knopf iz Austrije, pod nazivom „Reflektiranje organizacijske kulture - vještine za supervizore i trenere”.

Istodobno su se odvijali okrugli stolovi u kojima su mogli sudjelovati svi sudionici. Ljiljana Igrić iz Centra inkluzivne potpore „IDEM” te Mirela Skelac, Sabina Marunčić i Robert Ciperman iz Agencije za odgoj i obrazovanje razgovarali su o superviziji u razvoju podrške inkluzivnom obrazovanju. Na jednom od okruglih stolova Kristina Urbanc, Petra Videmšek, Tatjana Vlašić, Sunčica Dimitrijoška, profesori hrvatskog, slovenskog, srpskog i makedonskog studija socijalnog rada govarali su o doprinosu supervizije u razvoju profesionalnih kompetencija .

U večernjem programu je bila obilježena Svečana obljetnica Hrvatskog društva za superviziju i organizacijski razvoj. Povodom toga je Zdravko Bokulić iz Zagreba govorio

o razvoju HDSOR-a od njegovih početaka, Zvonko Kovačić iz Daruvara je govorio o HDSOR-u danas, dok su Maja Laklija i Gordana Daniel iz Zagreba govorile o strategiji HDSOR-a. Na kraju je predsjednik ANSE Sitjze de Roos govorio o Liniji prijelaza kao preduvjetu za kontrolu kvalitete.

Treći dan je započeo usmenim izlaganjima i paralelnim radionicama.

Alenka Aladrović Deklman je predstavila doživljaje supervizije voditelja mjera stručne pomoći roditeljima u zaštiti dobrobiti djece. Nadalje, bilo je govora i o superviziji za djelatnike sigurne kuće za žrtve obiteljskog nasilja koju su nam prikazale Estera Bašić, Silvia Vuković i Kristina Urbanc. Profesorice Branka Sladović Franz, Marina Ajduković, Kristina Urbanc i Vanja Branica sa Studijskog centra socijalnog rada Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu govorile su o edukativnoj superviziji medijatora roditeljskih sporova.

Istodobno je bilo riječi o superviziji iz perspektive udomitelja djece i stručnjaka što nam je izložila Ljiljana Rogić Šneperger. Nakon nje je Sunčica Dimitrijoska govorila o superviziji studenata/mentora djece u sukobu sa zakonom. Nikica Hamer Vidmar predstavila je iskustva i izazove u vođenju supervizije za volontere odjela za podršku žrtvama i svjedocima. Na kraju je Igor Petrić naglasio koliki je značaj supervizije u radu stručnih suradnika izvanpravne struke na županijskim i općinskim sudovima.

Svi sudionici su imali priliku sudjelovati na iskustvenim radionicama koje su se odvijale paralelno. Sudionici su mogli iskusiti opažanje emocionalne dinamike u grupnoj superviziji, o čemu je bilo riječi u plenarnom predavanju pod vodstvom Katarine Kompan Erzar i Tatjane Rožić. Zbog velikog interesa, ova radionica se provodila u dva termina. Sljedeća radionica, pod vodstvom Višnje Matić i Vesne Orač, osvježuje perspektivu i potrebe korisnika i drugih aktera u razvoju specijaliziranog udomiteljstva – kako supervizija može pomoći. Moglo se iskusiti i kako izgleda supervizija na psihodramski način: rad na slučaju dječje psihodramske grupe, u radionici koju su vodile Kristina Urbanc i Sandra Matijević.

U raspravi na okruglom stolu o ulozi supervizije u osiguravanju kvalitete rada u sustavu obrazovanja sudjelovali su Mirjana Kazija, Mirela Skelac, Jasenka Pregrad, Tijana Vidović i Zdravko Bokulić.

Nakon kraće stanke slijedilo je predstavljanje knjige: „Supervizija i coaching u Europi: Koncepti i kompetencije” čija je urednica Marina Ajduković. Knjigu su dobili svi sudionici.

Zadnji set usmenih izlaganja, odnosio se na superviziju zdravstva, vrtića i voditelja psihosocijalnog tretmana. Tako su nam Dunja Zlomisljić i Maja Laklija govorile o socijalnom radu na odjelima psihijatrije i potrebi za supervizijom, a Nataša Dernovšček Hafner je pobliže objasnila način provedbe supervizije u zdravstvu. Ninoslava Pečnik

i Ines Puhar predstavile su supervizijsku podršku u programu „Rastimo zajedno”, a Dubravka Vujnović Radaković iskustva supervizije voditelja psihosocijalnog tretmana.

Na zadnjoj radionici je bilo govora o sličnosti i razlikama supervizije i evaluacije u projektnoj praksi što su priredile Alenka Kobolt, Sanja Brezničar, Antonija Žižak, Nataša Zrim Martinjak, Sergeja Ramovš i Alenka Kobolt.

Na posljednjem okruglom stolu raspravljalo se o superviziji u sustavu socijalne skrbi, a voditelji su bili Antun Ilijaš, Tatjana Katkić Stanić, Štefica Karačić, Kristina Urbanc i Tončica Božić.

Kako je od prošle konferencije o superviziji prošlo šest godina, možemo zaključiti da se supervizija u našoj zemlji razvija i širi na druge sustave te da je prepoznata kao kvalitetna metoda podrške profesionalcima. Posebnost konferencije je i obilježavanje 20 godišnjice od osnutka Hrvatskog društva supervizije i organizacijskog razvoja, suorganizatora ove konferencije. Može se zaključiti da supervizija, nastavi li se i dalje razvijati, ima svijetlu budućnost.